

PO3/4 Kunnskapsinkubator

Bontelabo 2
5003 Bergen

Nærings- og Fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Bergen, 3. november 2021

Høringssvar til forslag om prøveordning for rullerende MTB

1 INNLEDNING

Vi viser til Nærings- og fiskeridepartementet ("NFD") sitt høringsbrev av 7. september 2021 med forslag om prøveordning for rullerende maksimalt tillatt biomasse (RMTB) for kommersielle matfisktillatelser til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret.

Under høringen er det lagt frem et utkast til forskrift, som PO3/4 Kunnskapsinkubator vil kommentere på i dette høringssvaret. I forslaget bes det om høringssvar innen 3. november 2021, og dette høringssvaret er dermed inngitt rettidig.

I utgangspunktet stiller PO3/4 Kunnskapsinkubator oss positive til forslaget om en prøveordning om RMTB. Dette er en ordning som skaper mulighet for økt bearbeiding, helårlege arbeidsplasser og aktivitet i kystdistrikt i Norge. Det trengs når Norge nå er inne i en viktig omstilling, som kommer til å kunne bli krevende i årene som kommer. Videre vil ordningen styrke oppdretternes *mulighet* til å drive bærekraftig. Den skaper en fleksibilitet til å innrette seg for å ivareta miljømessig bærekraft på best mulig måte for den enkelte. Derfor mener vi det er svært gode og fornuftige grunner til at prøveordningen ikke bare bør gjelde i grønne produksjonsområder, men også i gule og røde produksjonsområder. I dette høringssvaret vil vi gjøre rede for hvorfor det er spesielt gunstig med en slik ordning for gule og røde produksjonsområder. Skal en prøveordning for rullerende MTB ha en legitimitet i forhold til bærekraft, fleksibilitet, økt verdiskaping og en mer markedsrettet produksjon mv., er det klart at også gule og røde produksjonsområder må være en del av en utprøving og løsning.

2 KORT OM FORSLAGET

Forslaget går ut på å innføre en prøveordning om rullerende maksimalt tillatt biomasse (RMBT) for oppdrettere i grønne produksjonsområder. En ordning med RMTB går ut på at den stående biomassen til en oppdretter ikke kan overstige fastsatt MTB sammenlagt på et kalenderår. Dette står i motsetning til dagens ordning, hvor en oppdretters stående biomasse ikke på noe tidspunkt kan overstige fastsatt MTB.

Det foreslås tre alternative innretninger for hvordan rullerende MTB kan gjennomføres. Den første innretningen går ut på at det blir gitt forhåndsdefinerte grenser for hvor høy biomassen kan være i gitte periode, og omtales som skjematisk variabel MTB. Den andre innretningen går ut på at en oppdretters MTB er definert av et glidende gjennomsnitt av biomasse holdt i tillatelsen i en tolv måneders periode.

Den omtales som rullerende MTB uten tak. Den siste innretningen går ut på at det settes varierende maksgrenser for MTB deler av året, og omtales som rullerende MTB med tak.

Det overordnede formålet med forslaget er å legge til rette for økt verdiskaping og en mer markedsrettet produksjon. Mer konkret vil en ordning med RMTB skape mer fleksibilitet på tillatelsesnivå for oppdretteren. Prøveordningen skal vare i fem år, før den skal evalueres. Det er frivillig å være med på prøveordningen. Prøveordningen omfatter bare grønne produksjonsområder, og er begrenset til det som på et nærmere angitt tidspunkt blir vurdert til å være grønne produksjonsområder. Videre er den foreslåtte ordningen begrenset til å bare gjelde oppdrettere som ikke har felles biomassetak på tvers av produksjonsområder.

3 MERKNADER

3.1 Overordnede betraktninger

Som nevnt innledningsvis er vi positive til at det foreslås innført en ny videreutvikling av MTB-modellen som kan øke oppdretternes fleksibilitet, og som gir en mulighet til å møte miljømessige utfordringer på best mulig måte. Vi har selv, i mars 2020, lagt frem et forslag om en alternativ løsning til dagens nedtrekk under trafikklyssystemet i røde produksjonsområder. Løsningen, omtalt som 12/6-modellen, går i korthet ut på å redusere MTB med 12% (doblet nedtrekk sammenlignet med trafikklyssystemet) i og rundt perioden for laksesmoltens utvandring. Oppdretterne kompenseres for nedtrekket i øvrige deler av året (6% økning). I sum gir ikke løsningen grunnlag for merproduksjon. Målet er å hensynta smoltutvandringen i større grad enn i trafikklyssystemet, ved en betydelig reduksjon i MTB og antatt lusepress på våren. Samtidig er løsningen samlet sett mindre inngripende for oppdretterne og den opprettholder den lokale/regionale verdiskapingen.

Vår fremste innvending mot høringsforslaget er derfor at NFD foreslår at prøveordningen bare skal gjelde for grønne produksjonsområder. Begrunnelsen for dette synes å være en forutsetning om at prøveordningen kan ha negative konsekvenser for bærekraft og fiskehelse. Dersom ordningen innføres i røde og gule produksjonsområder vil det ikke innebære slike negative konsekvenser, nettopp fordi oppdrettere i disse områdene har som sitt største insentiv å innrette driften etter trafikklyssystemet. Spesielt med tanke på at oppdrettere i gule og røde områder har sterke ønsker om å bli fargelagt grønne, vil en endring som øker fleksibiliteten være et verktøy for miljømessig bærekraftig drift. Vi vil forklare nærmere i de neste punktene hvorfor det er særlig behov for økt fleksibilitet i gule og røde områder. RMTB vil kunne ha positiv effekt for miljøet, fiskevelferden, fiskehelsen og oppdrettere i disse områdene.

Helt overordnet kan vi si at de aller fleste oppdrettere vil planlegge for å utnytte tillatelseskapasiteten så godt de kan opp mot maksimal utnyttelse. Det klarer de stort sett ikke, særlig på våren. Rullerende MTB (og vårt 12/6-forslag) innebærer lavere biomasse på våren. Generelt vil oppdretterne uansett ordninger, planlegge for en så god kapasitetsutnyttelse som mulig. Derfor vil oppdretterne i like liten grad – relativt sett – klare å oppnå bedre kapasitetsutnyttelse med RMTB (og vårt 12/6-forslag) som uten. Sagt på en annen måte vil kapasitetsutnyttelsen fortsatt være like lite optimal som ellers, men bare på et lavere nivå. Det vil altså stå mindre fisk i sjøen på våren, og mindre fisk i sjøen i utvandringsperioden til villaksen. Det vil gi mindre påvirkning fra lakselus i den kritiske perioden for villaksen.

Både for små og større virksomheter, f.eks. i produksjonsområde 3 og 4, vil det oppleves som en stor byrde å bære på vegne av felleskapet dersom man ikke får den samme muligheten som andre til å øke fleksibiliteten – og passe på sitt eget økologiske fotavtrykk.

Fra politisk hold har det dessuten – gjennom skiftende regjeringer – blitt satt ambisiøse mål for norsk sjømatnæring generelt, og norsk lakse- og ørretoppdrett spesielt. Slike politiske ambisjoner er ikke mulig å realisere uten en styrket bærekraft og fleksibilitet. En prøveordning må gjelde for hele kysten, slik at alle kan være med på å innordne driften etter de overordnede føringene i havbruksreguleringen – nemlig miljømessig bærekraft.

Intensjonen med høringsforslaget er, ifølge NFD, følgende:

Basert på anmodningsvedtaket og Stortingets behandling av dette, er formålet med prøveordningen å se om RMTB vil bidra til en mer markedsrettet produksjon i oppdrettsnæringen, og slik legge til rette for økt verdiskaping og bearbeiding av fisk. Videre er det et mål å legge til rette for en biomasseregulering som er mer tilpasset de biologiske betingelsene for lakse- og ørretproduksjon og gi oppdrettere (særlig mindre oppdrettere) mer fleksibilitet. Det følger av Stortingets behandling at det ikke vil være i tråd med omforent målsetting om bærekraftig vekst i havbruksnæringen hvis innføring av ordningen medfører økt miljøbelastning og redusert dyrevelferd.¹

Allerede innledningsvis ønsker vi å fremheve at NFD i liten grad ser ut til å fokusere på hvordan en RMTB-ordning kan bidra til økt bearbeiding. Slik vi ser det vil RMTB kunne styrke bearbeiding og aktivitet i kystdistrikt i Norge. Dette mener vi at NFD burde fremheve tydeligere.

Økt fokus på bearbeiding krever betydelige investeringer, og fordrer forutsigbarhet. Det innebærer forutsigbarhet både i form av tilførsel av nok råstoff, og jevn råstofftilgang. I PO3 og PO4 har kapasitetsjustering etter trafikklyssystemet, og dermed en midlertidig reduksjon i råstofftilgangen, allerede gitt grunn til å avvente beslutninger om økt bearbeiding. Det å ikke få muligheten til å benytte den fleksibiliteten som RMTB vil kunne gi for tilpasninger til en jevnere råstofftilførsel, legger en ytterligere demper på incentiver til både å opprettholde og potensielt øke foredlingsaktiviteten i regionen.

I det videre vil vi for det første vise at det ikke er noen logisk sammenheng mellom trafikklyssystemet og RMTB. En vil kunne få størst miljømessig effekt av å innføre rullerende MTB i gule og røde produksjonsområder. For det andre er det uheldig at oppdrettere med felles biomassetak på tvers av produksjonsområder ikke får ta del i prøveordningen. Det svekker muligheten for å ta ut miljøgevinster på tvers av et kunstig oppsatt grenseområde. For det tredje vil forslaget ha konkurransevridende effekt. Disse momentene vil vi utdype nedenfor.

3.2 Ordningen bør gjelde også i gule og røde områder

3.2.1 Koblingen mot trafikklyssystemet

Det er tydelig ut ifra forslaget at NFD mener trafikklyssystemet skal være førende for om man kan få ta del i ordningen. Dette resulterer i at det bare foreslås å åpne for økt fleksibilitet med RMTB-ordningen i

¹ Høringsnotatet, s.2.

grønne områder. Dette er ikke i tråd med intensjonene for det brede, tverrpolitiske, flertallet i Stortinget som lå til grunn for innføringen av trafikklyssystemet.

Hensikten med trafikklyssystemet er å skape sterke insentiver til oppdrettere i gule og røde produksjonsområder om å drive mer miljømessig, slik at områdene kan fargelegges grønt i neste omgang. Tiltak som kan gjøre det lettere å drive mer miljømessig bør derfor særlig konsentreres i de røde og gule produksjonsområdene. Når det så innføres en ny prøveordning for MTB-systemet, bør den i stedet sees som en mulighet for myndighetene til å styre oppdrettere i retning av å i større grad selv legge opp til bærekraftig drift. Ved å innføre prøveordningen i gule og røde områder kunne man oppnådd nettopp dette.

Både for små og store virksomheter, f.eks. i produksjonsområde 3 og 4, vil det oppleves som en stor byrde å bære på vegne av fellesskapet dersom man ikke får den samme muligheten som oppdrettere i andre produksjonsområder til å øke fleksibiliteten – og bedre sitt eget økologiske fotavtrykk.

Det er dessuten fra før av en stor ulempe for en oppdretter å være i et rødt produksjonsområde. Dette ble forsøkt hensyntatt i forbindelse med lovendringen av akvakulturloven § 9, da man der vurderte omfanget av inngrepet opp mot fordelene med tiltaket. Dette omfanget var ikke ment å omfatte at trafikklyssystemet skulle få ringvirkninger også for hvordan man regner en oppdretters MTB. I forslaget utvides altså de negative effektene av å være i et gult eller rødt område, og dette må være et brudd med Stortingets forutsetninger knyttet til trafikklyssystemet. Satt på spissen: gult og rødt lys vil automatisk trekke med seg en tilleggsbyrde/ulempe som ikke var vurdert i forbindelse med vedtaket om lyssetting og heller ikke av Stortinget i 2015. Å utelukke gule og røde områder fra denne muligheten til å ivareta miljø og fiskehelse vil også være en uforholdsmessige byrde med tanke på at oppdrettere i disse områdene bør få alle mulige verktøy i arbeidet for å redusere de beregnede, negative effektene av lakselus på vill laksefisk. Å knytte slike nye negative konsekvenser til et vedtak i ettertid, dvs. uten vurdering verken da trafikklyssystemet ble vedtatt eller da det gule/røde lyset ble fastsatt, vil gi denne delen av foreslått RMTB et pønalt preg.

Videre er det enn så lenge bare én miljøindikator som gjelder i trafikklyssystemet. Selv om trafikklyssystemet bygger på antakelsen om at lakselus er den største miljøutfordringen innen havbruk, mener vi det blir for ensidig dersom denne miljøindikatoren både skal avgjøre mulighetene for vekst og den nå foreslåtte muligheten for miljørettet fleksibilitet.

NFDs beskrivelse av effekten av RMTB-forslaget er i stor grad sammenfallende med slik vi oppfatter NFDs argumentasjon mot 12/6-forslaget som PO3/4 Kunnskapsinkubator tidligere har fremmet. Staten mener, uten at det foreligger dokumentasjon for dette, at mer biomasse om høsten gir større belastning på villfisk om våren. Det er derfor besynderlig at NFD øyensynlig mener konsekvensen av samme effekten skal være ulikt ved RMTB og ved 12/6-forslaget. I punkt 3.2.3 vil vi gjøre rede for naturvitenskaplige argumenter for at ordningen med rullerende MTB (og 12/6-forslaget) vil kunne ha positive miljøgevinster.

Foruten miljøhensynet, hensynet til fiskehelse og fiskevelferd, er det flere hensyn som tilsier at prøveordningen bør gjelde for hele kysten. Det er i tillegg på det rene at behovet for økt sysselsetting og for aktivitet i kystdistriktene er like stor i røde og gule produksjonsområder som i de grønne. Målet med trafikklyssystemet er at hele kysten skal være grønn, og da må man også tilpasse hele systemet slik at de beste verktøyene for å kunne fargelegges grønne gis alle.

3.2.2 Større behov og miljømessig gevinst i gule og røde produksjonsområder

I det videre vil vi belyse ytterligere hvorfor prøveordningen om RMTB bør gjelde langs hele kysten, og ikke være avgrenset til grønne områder. To hovedargument gjør seg gjeldende. For det første vil det kunne føre til samlet sett bedre miljøtilstand med RMTB også i gule og røde områder. Det faktiske grunnlaget for dette vil utdypes i punkt 3.2.3. For det andre er det like nødvendig med virkemidler for å legge til rette for økt bearbeiding og bedret bærekraft i havbruksnæringen på Vestlandet som det er ellers langs kysten.

Vår erfaring rundt akvakulturforholdene på Vestlandet tilsier at det vil være høyst fordelaktig for miljøet med økt fleksibilitet for oppdretterne. Om sommeren oppleves det tidvis større utfordringer enn de andre årstidene. Derfor vil det være et gunstig alternativ med mindre biomasse på våren/sommeren, og mer biomasse på høsten.

Å legge til rette for lavere biomassenivå i perioden for utvandrende laksesmolt er nettopp det de gule og røde områdene trenger. Ikke bare for å nå egne mål om bærekraftig drift, men også for å få unntak fra nedjustering etter produksjonsområdeforskriften § 12, og for at områder til slutt kan farges grønt.

3.2.3 Faktagrunnlaget

NFD fremhever at rullerende MTB med tak i relativt stor grad vil kunne skjerme for negative miljømessige konsekvenser. Samtidig skriver departementet at konkret effekt av RMTB på trafikklysene vil være vanskelig å belegge. Dette kan ikke bety annet enn at NFD har et manglende faktagrunnlag.

NFD synes å legge til grunn at økt biomasse på et gitt tidspunkt på vinteren (Q4 og Q1) med nødvendighet gir høye smittetall om sommeren, sent på våren og tidlig høst (Q2 og Q3). Dette finnes det, så langt vi er kjent med, ingen dokumentasjon for. Tvert imot, finnes det forskning som tilsier at en ordning med rullerende MTB ikke nødvendigvis vil øke smittepresset av lakselus overfor vill laksefisk, noe som bør testes ut gjennom prøveordningen, før man kan antyde effekten av den.

Nyere forskning indikerer tydelig at lakselus i betydelig mindre grad overlever og gir påslag på laksen ved lavere temperaturer.² Dette betyr at det er lavere smittepress når det er lavere temperaturer, noe som gjør det ønskelig med høyere biomasse senhøstes og om vinteren. Siden risikoperioden for utvandrende vill laksesmolt er april-juni, vil redusert biomasse på dette tidspunktet være gunstig. Vi kan ikke se at det finnes, eller at departementet viser til, forskning som tyder på at økt biomasse om vinteren fører til høyere smittepress om våren.

Videre viser PO3/4 Kunnskapsinkubator til forskning som tilsier at dersom man tillater færre lus når det er varmt i sjøen enn når det er kaldt, reduseres behovet for lusebehandling med 5-10 %. I tillegg fører det til færre behandlinger på lave temperaturer i sjøen.³ Det er ingen tvil om at dette bedrer bærekraft og fiskevelferd i driften. Videre vil større fleksibilitet bidra til at oppdretterne vil kunne ta ut fiskegrupper som ikke presterer godt nok i en gitt periode (grupper med helseutfordringer), for å styrke en annen

² Dalvin et al 2020 s. 1523-1524

³ Norsk Regnesentral Samba/29/19 . 3,7, 23

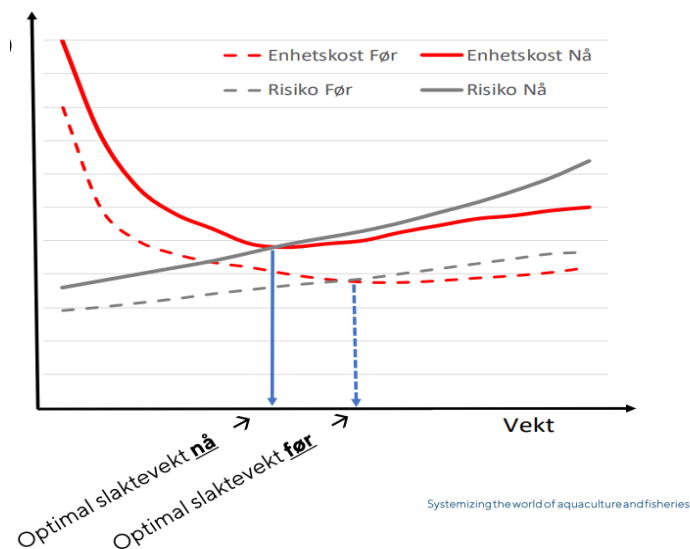
fiskegruppe (med god helsestatus) i en senere periode av året. Samlet vil dette bedre den generelle fiskehelsen i næringen.

De senere årene har det vært en omstilling i retning av å sette ut større smolt med kortere produksjonstid i sjø. Bruk av storsmolt blir også løftet frem som et av verktøyene for å redusere antall lusebehandlinger.⁴ En forutsetning for en RMTB-ordning er bl.a. at fiskevelferd ikke svekkes uforsvarlig. Antall avlusinger er relatert til redusert fiskevelferd og forøket dødelighet. Beregninger fra Norsk Regnesentral viser en reduksjon i behov for avlusinger med 35-50% ved å sette ut 500 grams smolt.⁵ Fiskevelferden vil altså ikke svekkes ved å øke biomassen om vinteren.

Eksempelvis er det i PO3 og PO4 omfattende og utbredt bruk av storsmolt. Disse forholdene må vektlegges som en del av faktagrunnlaget når ordninger med fleksibel MTB, og potensielle effekter av slike, skal vurderes. Det innebærer at eldre utredninger av effektene av denne type ordninger (fra før storsmolt ble utbredt) har begrenset relevans i dag, og disse kan derfor i liten grad vektlegges som en del av NFDs faktagrunnlag.

Bruk av storsmolt er en av de viktigste faktorene som kan bidra til økt fiskehelse og miljømessig drift i norsk havbruk. Det fører blant annet til at produksjonskapasiteten blir bedre utnyttet, men kanskje viktigere fører det til at fisken blir mindre eksponert i sjø. Sett i sammenheng med en trend med lavere slaktevekt⁶, er det et potensial for vesentlig mindre eksponeringstid for fisken i sjø.

Trenden for slaktevekt vises i figuren nedenfor.

⁴ bid, s. 3 og 6

⁵ Norsk Regnesentral, Samba 29/19.

⁶ Kontali Analyse – Presentasjon «Produktivitetsbarometeret» fra konferanse Nov 2019 fra n

Blant annet på denne måten kan risiko for høyt lusepress reduseres, og fisken behøver ikke bli behandlet i like stor grad. For at det skal bli mulig å realisere denne nye biomassesammensetningen på best mulige måte, er det behov for økt fleksibilitet. Det er uhensiktsmessig å utelukke de produksjonsområdene som i størst grad har potensial til å lykkes med å bruke fleksibilitet til økt bærekraftighet og vekst fra en prøveordning med nettopp dette som formål.

NFDs hovedargument for å ikke åpne opp for RMTB i gule og røde områder synes å være at de mener ordningen vil føre til en biomasseoppbygging utover våren når villaksen vandrer ut i havet. Det er ingenting som tyder på at tidligere ordninger med ulike former for fleksibel MTB har hatt en slik effekt. Så langt vi er kjent med er verken VTB, KTB eller MTB-økning som følge av markedshensyn evaluert i etterkant. Det er derfor lite fakta på bordet, og det i seg selv er et sterkt argument for å vinne viktig erfaring gjennom å innføre en prøveordning nå – også i gule og røde områder – som kan gjennomgås og evalueres.

Også den samlede effekten av de to ovenfor nevnte momentene har stor betydning for hva som er den faktiske situasjonen i dag. Storsmolt gir kortere produksjonstid i sjø, og dermed færre avlusninger. F.eks. innebærer 10 måneders produksjonstid i sjø at flere fisk er slaktet før april (når utvandningsperioden begynner) enn f.eks. ved 15 måneders produksjonssyklus i sjø som kan være situasjonen uten bruk av storsmolt. Det er altså ikke slik at en økning av biomassen i Q3 og Q4 innebærer at man tar med seg potensielt smittetrykk til Q2.

3.3 Prøveordningen må gjelde på tvers av produksjonsområder

Når forslaget innebærer at oppdrettere som deltar i ordningen ikke kan ha felles biomassetak mellom produksjonsområder, er det en vesentlig og uheldig begrensning. For mange vil ordningen med en slik begrensning fort bli uaktuell. Dette betyr at ordningen hindrer at en oppnår en styrket bærekraft på tvers av produksjonsområdene.

De samme argumentene som nevnt i punkt 3.2 gjør seg også gjeldende som begrunnelse for hvorfor det klart er mest fornuftig at aktører med produksjon i flere områder bør få ta del i prøveordningen. I tillegg må det understrekes at en viktig grunn for at en rekke oppdrettere har spredd sin tillatelsesbiomasse over flere produksjonsområder, er hensynet til biosikkerhet. I praksis legger departementet med forslaget opp til en ordning som undergraver dette arbeidet som har blitt ansett som svært viktig for økt biosikkerhet i norsk havbruksnæring.

Dette vil for både små og større oppdrettere, med felles biomassetak mellom produksjonsområder, oppleves som begrenset fleksibilitet i driften. I et miljøperspektiv er det ikke tjenlig at disse utelukkes fra en prøveordning.

Det er uklart hva NFD mener skal gjelde for oppdrettere som har interregionalt biomassetak (med bearbeiding). Dersom NFD mener disse skal utelukkes, er dette også urimelig, da myndighetene ellers har oppfordret til egen bearbeiding i stor grad. Etter vårt syn kan man ikke "straffe" aktører som har forsøkt å innrette seg etter myndighetenes ønsker.

3.4 Forslaget har betydelige konkurransevidende effekter

Vi har ovenfor gitt uttrykk for at det er gode faktiske grunner for at ordningen med rullerende MTB bør gjelde også for gule og røde produksjonsområder. Rettslig sett er det imidlertid avgjørende grunner for

dette, da forslaget – slik det nå er begrenset – synes å stride mot konkurranserettslige regler og prinsipper. Dette er ikke nevnt i høringsnotatet.

Det følger av EØS-lovens § 1,1. ledd jf. 2. ledd bokstav e at et av hovedformålene med EØS-samarbeidet er å sikre "like konkurransevilkår", og at dette skal gjøres gjennom å "opprett[e ...] et system som sikrer at konkurransen ikke vris". Med en prøveordning for rullerende MTB som bare gjelder noen produksjonsområder, legges det opp til et system som ikke stemmer overens med formålene med EØS-samarbeidet. Mer konkret mener vi at ordningen vil stride mot etableringsretten som følger av EØS-avtalens art. 31. Det utgjør en forskjellsbehandling med grenseoverskridende element at enkeltaktører vil ha mulighet til å sikre seg en optimalisering av produksjonen på grunnlag av hvilket produksjonsområde man etablerer seg i. Det er ikke rett at disse oppdretterne får en mulighet som andre i næringen ikke får, uten at det er noen saklig grunn for det.

Departementets forklaring på avgrensingen til grønne områder, er at departementet "ser det som naturlig" med tanke på at det er en fare for økt lakselusttrykk ved rullerende MTB. Vi kan ikke se at NFD bygger på kunnskap som underbygger denne påstanden. Dette er etter vårt syn uansett ikke en saklig grunn til slik forskjellsbehandling all den tid prøveordningen er til nettopp for å *prøve ut* og finne ut mer om hvordan ordningen fungerer i praksis.

Også NFDs forslag om at ordningen ikke skal gjelde for biomassetak på tvers av produksjonsområder har konkurransevridende effekter. Mer fleksibilitet gir bedre biosikkerhet og bedre mulighet til å brakklegge på en effektiv måte. Dette vil være miljømessig og fiskehelsemessig gunstig, og i sin tur også gunstig for verdiskapingen. Også denne begrensningen i forslaget har dermed også konkurransevridende effekter. Disse må hensyntas. Vi ønsker at likhet skal fordeles jevnt over hele landet.

Det må også undersøkes om ikke en ordning vil kunne komme på kant med reglene om statsstøtte i EØS-avtalens artikkel 61 flg., fordi ordningen klart vil innebære at staten legger opp til at noen aktører får en økonomisk fordel som andre aktører ikke får – uten at det er relevant grunnlag for denne forskjellsbehandlingen.

Uansett om forslaget er lovlig i henhold til EØS-reglene, er forslaget klart nok i strid med grunnleggende konkurransehensyn og konkurranserettslige prinsipper.

4 AVSLUTNING

PO3/4 Kunnskapsinkubator ønsker å bidra i utviklingen av rammebetingelser som balanserer hensynene til miljø og næringsutvikling på en god måte. Vi mener at våre forslag er konstruktive innspill for å forbedre og styrke ordningen med rullerende MTB i en miljømessig bærekraftig retning.

Vi stiller mer enn gjerne til møte med både politisk ledelse og embetsverk i NFD dersom det er ønskelig å diskutere nærmere.

Vennlig hilsen

Even Søfteland,
sekretær